

Dirigeix la col·lecció:
Pilar Puchades

LES PAPALLONES DEL KEBAB

LLIRIS PICÓ

Edicions del Bullent

Aquesta obra obtingué el
43é PREMI DE NARRATIVA JUVENIL ENRIC VALOR
Convocatòria any 2023

Formaven el jurat Francesc Rodrigo, Fàtima Ponsdomènech,
Patricia Morató, Pilar Puchades i Núria Sendra

Premi copatrocinat per

1a edició: maig de 2024

© 2024 Liris Picó
© 2024 Edicions del Bullent, SL
De la Taronja, 16 – 46210 Picanya ☎ 961 590 883
info@bullent.net • www.bullent.net

Il·lustració de la coberta de José Fonollosa
Assessorament lingüístic: Maria Guasp, Àlvar Vanyó

ISBN: 978-84-9904-287-9
Dipòsit legal: V-1562-2024

*La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, com-
prenent-hi la reprografia i el tractament informàtic, o la distribució d'exemplars
mitjançant lloguer o préstec sense l'autorització escrita de l'editor resten rigorosament
prohibides i estaran sotmeses a les sancions establertes per la llei.*

*Hi ha un quadern de propostes didàctiques, referides a aquest llibre, que es
distribueix gratuïtament als ensenyants que el sol·liciten.*

*Per a la meua filla Eulàlia G., per la complicitat i les
vesprades de kebab. Per a Joan, Carles, Arnau i Pau, sempre.*

I

Un dia la Mila em va preguntar si mon pare li pega a ma mare. Que diuen alguns veïns que els musulmans peguen a les seues dones si no volen posar-se el mocador al cap. No és un *mocador al cap*! Jo em pense que *mocador* va de *mocar*, de *moc*, i no m'agrada. Entre hijab, burca, nicab o xaila, per exemple, hi ha moltes diferències. A més, ma mare no és musulmana, i tot el món ho sap. Mon pare sí que ho és. Ella, quan algun divendres va a buscar-lo a la mesquita sí que se'l posa, el hijab, però jo crec que si no se'l posara, no passaria res. Quines coses tenen les veïnes! No es pega. No s'ha de pegar, ens ho han dit milions de vegades a casa, a l'escola, als campaments d'estiu... No-es-pegar. No-s'ha-de-pegar. Quines coses té la Mila també! Mon pare mai no ens pegaria, mai, ni a ma mare, ni a mi ni a Layla.

Layla és la meua germana bessona; tot i que ningú no ho diria, que som bessones. Ella és igua-

leta que mon pare: bruna amb els cabells llisos i negres, negres i els ulls verds. Per això ell li va triar el nom. Jo m'assemble més a ma mare: rossa, de pell blanquinosa, cabells arrissats i ulls marrons. Ben normals. Per això el meu nom el va escollir ella: Akila. Significa *intel·ligent*. Tota la vida que m'ho repeteixen, això del significat, com si fora una gran cosa, però jo no puc deixar de pensar que la meua germana és la guapa, la nit estrelada, i jo... la llesta.

Els nostres pares són professors. Ma mare ensenya literatura a l'institut on estudiem Mila, Layla i jo, i mon pare és professor de llengües orientals a la universitat. El pare de la meua amiga és electricista i sa mare és mestra al col·legi on anàvem de petites. Vivim al mateix replà tota la vida. Però és curiós que, tot i així, hi ha moltes coses que no sabem els uns dels altres. Potser és per això que aquell dia Mila em va fer aquella estranya pregunta i de sobte em vaig plantejar que jo tampoc sé massa coses dels seus pares i mira que passem temps juntes. Per exemple, no sé si van o no a l'església o on es van conèixer, o si s'estimen molt o poc. És curiós també quin poc interès ens desperta la vida dels pares dels altres. O potser només em passa a mi? No ho sabria dir... I això que els meus pares cada vegada que portava una amiga nova a casa, de seguida li feien un interrogatori sobre els seus antecedents familiars,

sobretot ma mare, que té una rara mania de saber quan van deixar de transmetre la nostra llengua les famílies de tots els meus amics. A tots els pregunta si els seus avis encara la parlen, quan van començar a parlar castellà als seus pares... Bé, he dit la «nostra llengua», però en realitat és la seua, perquè, a casa, la meua germana i jo parlem valencià només amb ella, amb el pare normalment parlem àrab, dialecte egipci.

En fi! Mon pare sí que va a la mesquita, ja ho he dit. El meu avi era imam, seria impensable que mon pare no fora religiós. Però el cas és que la mare, Layla i jo no hi anem. Només hi passem a buscar-lo algunes vegades, en ocasions especials com el muhàrram o l'Eid. No sé com s'ho va fer ma mare per esquivar la llei sagrada: els fills i les filles dels musulmans han de ser educats en l'islam. «Si tenim xiquetes, Tariq» –li degué dir ma mare–, «jo m'encarregaré de la seua educació.» Ell segurament li va dir com sempre que tenen alguna discussió: «Estoy de acuerdo con todo lo que tu digas». I conversa acabada! Mon pare sempre fa tot el que li diu ma mare. Trencant mites. Ho fa per poder estar tranquil i no haver de gastar energies que pot invertir a llegir i a treballar en les seues investigacions tancat al despatx de casa fumant com un carreter. La mare s'ocupa de tot. I au! De totes formes ell sí que compleix amb escriu amb

l'Islam. De fet, sempre que pot se'n va a Egipte a passar el Ramadà amb l'àvia. Sembla que allà és menys dur perquè els dies són més curts, i perquè tot el món el celebra i ningú et mira com si fores una cuca estranya. Nosaltres hi vam anar uns dies durant unes vacances de la mare, per conèixer l'àvia i els tiets i les tietes que encara viuen allà i els que s'hi acosten en temps de festa grossa. Mon pare té set germans i la majoria estan escampats arreu del món: a París, a Dubai, a Barcelona... Amb l'àvia queda el més petit... El cas és que no sé per què, la mare no va voler que hi tornàrem més. Que el que ha de fer l'àvia és vindre ella a viure amb nosaltres, li diu moltes vegades a mon pare, que ací viuria en millors condicions, que ja està molt major per viure al camp... Però ella no vol perquè diu que ja és massa vella per a aprendre a menjar amb coberts. Quines coses té la iaia, veges tu! Si a casa també mengem amb les mans la majoria de vegades.

«Per què m'has preguntat si mon pare li pega a ma mare?» –li vaig dir a la Mila–. «És que ton pare sí que vos pega?» Ella es va quedar molt pensativa una estona llarga, allà, asseguda al meu costat als graons del replà, i jo no gosava interrompre el seu silenci. «No ens pega» –va respondre finalment–, «però algunes nits discuteixen tantíssim que tinc por que un dia passe una desgràcia... De què és el teu entrepà?» –Em va preguntar com volent-li traure

importància al que acabava de dir–. «D'alvocat amb tonyina. I el teu?» –Em va mirar amb uns ulls un poc tristos–. «De pernil. En vols un mos?» –Li vaig somriure i li vaig respondre–: «Clar que sí!» –I tot i que sé que el pare s'enfadaria molt si sabera que de vegades amb la Mila menge cuixot, li vaig fer un mos a l'entrepà, mentre pensava en les discussions dels seus pares. És cert que en ocasions se senten des de ma casa, que està a l'altra banda del replà.

II

No em puc imaginar la meua vida sense Mila, la veritat. Sempre hem estat juntes. Juntes vam anar a l'escola bressol, juntes vam començar l'escola infantil a la classe de les Papallones, amb sa mare de tutora. Ho recorde tot d'ella: el primer dia de curs, agafades de la mà totes tres emocionades amb les bossetes noves que ens havien comprat a ella, a mi i a la meua germana igualetes: unes paneretes de quadrets verds a conjunt amb el *babi* en què les nostres mares havien fet brodar els nostres noms. Dins hi portàvem l'esmorzar: un suc i un entrepà. El de Mila de pernil, naturalment. Alguns xiquets i xiquetes de la filera ploraven. El Daniel, per exemple, no va deixar de moquejar i de sanglotar durant tot el primer mes cada vegada que sa mare el deixava a la porta de la classe, i ella, la pobra, se'n tornava al cotxe plorant tots els matins de veure'l tan desconsolat. I la Lorena, pobreta, també, que es pixava damunt només arribar a la filera i la senyo-

reta Bea, la mare de Mila, sempre li deia: no passa res, bonica, ara cridem la Rosi i que et pose la robeta i les sabatetes de recanvi. La Rosi era la responsable del menjador i de les activitats extraescolars, una dona de mirada amable i de figura robusta que sempre ens treia de més d'un mal tràngol amb un somriure a la boca. A mi hi ha un d'aquells moments que no se m'oblidarà mai: un dia que em va caure malament el dinar i se'm va rebolicar molt la panxa mentre ens esperàvem jugant a l'escalinata del pati que es fera l'hora d'iniciar les classes de la vesprada. Se'm va rebolicar molt, molt. Molt. Vaig notar un fort torçó als intestins i de sobte una fastigosa escalfor es va escampar entre les meues natges cuixes avall. En notar-la em vaig passar les mans pels pantalons i en veure-me-les totes brutes me les vaig passar per la camiseta, que també es va embrutar i pels cabells i per les galtes en un intent inútil d'esborrar l'ansietat i la vergonya. En veure'm la resta de xiquets van començar a riure a cor què vols, no cal dir-ho, la Layla es va posar a plorar, supose que contagiada del meu torbament i es va quedar parilitzada al meu costat, mentre la Mila corria a buscar la Rosi. Ella tota amorosa, em va dur al bany, em va llavar com va poder i va ficar tota la roba en una bossa de brossa. No continuaré per aquest camí, perquè com podeu imaginar, aquell episodi em va marcar per sempre, i convindreu amb mi, que és